

PROČ ODPUSTIT

Mat 18,23-35 Velkorysý král

Introit

Jak je Bůh dobrý k Izraeli, k těm, kdo jsou čistého srdce!

První čtení Žalm 130

Z hlubin bezedných tě volám, Hospodine, Panovníku, vyslyš můj hlas! Kéž tvé ucho pozorně vyslechne moje prosby. Budeš-li mít, Hospodine, na zřeteli nepravosti, kdo obstojí, Panovníku?

Ale u tebe je odpuštění; tak vzbuzuješ bázeň.

Skládám naději v Hospodina, má duše v něho naději skládá, čekám na jeho slovo.

Má duše vyhlíží Panovníka víc než strážní jitro, když drží stráž k jitru.

Čekej, Izraeli, na Hospodina! U Hospodina je milosrdenství, hojné je u něho vykoupení, on vykoupí Izraele ze všech jeho nepravostí. Amen

Text kázání Mt 8,23-35

"S královstvím nebeským je to tak, jako když se jeden král rozhodl vyžádat účty od svých služebníků. Když začal účtovat, přivedli mu jednoho, který byl dlužen mnoho tisíc hřiven. Protože mu je nemohl vrátit, rozkázal ho pán prodat i s ženou a dětmi a se vším, co měl, a nahradit ztrátu. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenou prosil: 'Měj se mnou strpení a všechno ti vrátím!' Pán se ustrnul na oním služebníkem, propustil ho a dluh mu odpustil. Sotva však ten služebník vyšel, potkal jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu byl dlužen sto denárů; chytil ho za krk a křičel: 'Zaplať mi, co jsi dlužen!' Jeho spoluslužebník mu padl k nohám a prosil ho: 'Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to!' On však nechtěl, ale šel a dal ho do vězení, dokud nezaplatí dluh. Když jeho spoluslužebníci viděli, co se přihodilo, velice se zarmoutili; šli a oznámili svému pánu všechno, co se stalo. Tu ho pán zavolaal a řekl mu: 'Služebníku zlý, celý tvůj dluh jsem ti odpustil, když jsi mě prosil; neměl ses také ty smilovat nad svým spoluslužebníkem, jako jsem se já smiloval nad tebou?' A rozhněval se jeho pán a dal ho do vězení, dokud nezaplatí celý dluh. - Tak bude jednat s vámi můj nebeský Otec, jestliže ze srdce neodpustíte každý svému bratru."

My křesťané dost často, a někteří z nás také velmi rádi, mluví o hříchu. S hříchem souvisí milost, odpuštění. Když o hříchu mluvíme, máme většinou na mysli někoho, kdo se proti nám nebo proti jinému člověku provinil a přemýšlíme

za jakých podmínek si provinilec naše odpuštění zaslouží. Podobně tomu bylo ve chvíli, kdy Ježíš vyprávěl podobenství o králi, který účtoval se svými služebníky. Ježíš mluvil s učedníky o životě v jejich nově vznikajícím společenství, o životě v církvi, kde je základem vstřícnost a láska. Jeden k druhému se chová přátelsky. Logicky z toho vyplývá otázka, kterou učedníci položili ve smyslu, kam až zajít ve vstřícnosti k druhému.

Co předchází

Učedníci se nejdříve ptali, kdo je vlastně největší v království nebeském, podle koho se mají řídit a dozvěděli se, že dítě. Je tedy nejlepší, když každý z nás přijme postavení dítěte. Před Bohem můžeme všichni stát jako děti, které jsou si rovné a současně nikdo z nás není větší než dítě, které ve starověku žádná velká práva nemělo. A je také třeba se mít na pozoru, abychom nepohrdali ani jedním z těchto maličkých.

Stejně tak máme vědět, že Bůh stojí o každou zatoulanou ovečku a podobně jako pastýř, který má rád své ovečky a na každé mu záleží, jich raději nechá devadesát devět na horách, aby šel hledat tu, která zabloudila.

Cokoli totiž odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, říká Ježíš svým učedníkům. To, jak se chováme ve svém reálném životě má vliv na budoucnost naši, i těch, se kterými se setkáváme, se kterými žijeme, kterým můžeme prospět nebo je můžeme poškodit.

A nakonec je dobré vědět, že Ježíš je s námi a pomáhá nám rozhodovat, ale jen, když jednáme v jeho jménu, v jeho intencích, v jeho lásce. „Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich,“ zaslubuje. Nestačí, že si říkáme křesťané, je třeba se shromažďovat v Kristově jménu, v jeho zastoupení.

Apoštol Petr z Ježíšových slov dobře pochopil, že k životu církve patří odpuštění. Jak jinak by učedníci spolu vydrželi, jak jinak bychom spolu vydrželi třeba my v jednom shromáždění nebo my doma se svými blízkými. A tak se Petr Ježíše zeptal: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když proti mně zhřeší? Snad až sedmkrát?“

Vyjmi ze svého oka trám

A Ježíš, tak, jak to měl ve zvyku, obrací naši pozornost od pohledu na druhého člověka, v našem případě od toho, komu hodláme odpustit, k tomu, kdo se ptá, tedy k nám osobně.

Od pohledu na provinění druhých vůči nám, k pohledu do vlastního nitra, na náš dluh, naši vinu vůči Bohu. Neptejme se, kolikrát máme odpustit druhým, ale

ptejme se, kolik a kolikrát bylo odpuštěno nám.

V křesťanské literatuře se můžeme setkat s podrobným popisem různých hříchů a nejžádanější je konkrétní provinění, které dotyčný vyzná a pak je mu odpuštěno a on se stane vzorným křesťanem. Nechci se nad takový příběh povyšovat, ale vposledu jsou to příběhy, které nás od našich vlastních vin vzdalují a naši provinění bagatelizují. Však také od lidí slýcháme, já nepotřebuji odpuštění, nic zlého jsem v životě neudělal, neudělala.

První lidský hřích, hřích Adama a Evy je spojován s poznáním vlastní nahoty, sexuality a bratrovraždou. Tato provinění stále patří mezi lidmi k nejhorším.

Ježíš na takové uvažování odpovídá podobenstvím o dlužích. Dluhy nejlépe odpovídají postavení člověka před Bohem. Hřích je jako dluh, jako obrovský dluh, který člověk není schopen ani pochopit. Služebník z Ježíšova podobenství dlužil obrovskou částku, asi jako rozpočet menšího státu.

I když máme na svém kontě mnohá provinění vůči svým bližním, rodičům, dětem, spolupracovníkům i cizím lidem, i když se někteří dokonce provinili tak, že se dostali za svou vinu do vězení, přece je to jen zlomek toho, co dlužíme Bohu. To, co zůstáváme dlužni svému životu, svému poslání, svým možnostem, svým hřivnám, Boží lásce v tomto světě.

Dluh sto denárů, který dlužil spoluslužebník omilostěnému služebníkovi nebyl zanedbatelný. Sto denárů nebyla jen stovka, kterou by člověk oželel. Dluh odpovídal celoživotnímu šetření rodiny střední vrstvy. Byl tedy dost velký a dovedeme si ho docela dobře představit a nelze ho jen tak pominout. Je to reálná částka, která bije do očí. Selhání, zrada, krádež, podvod, zabití jsou jednotlivá lidská provinění, která jsou vidět, dotýkají se nás a chceme s nimi něco udělat, vyřešit je a potrestat viníka. Jsou to provinění, dluhy, pro které máme zákony a soudy.

Ale jak posoudit dluh lidského života vůči Bohu? Ježíš o těchto našich dlužích ví a ví, že jsou nesouměřitelné s vinami druhých lidí vůči nám.

Jisté je, že náš dluh vůči Bohu je obrovský, a i když si ho v plnosti neumíme představit, přece o něm víme. Čím je člověk déle na světě, tím víc si uvědomuje svá selhání, svou nedostatečnost, své dluhy vůči lásce, vůči pravdě a spravedlnosti. Náš dluh se nám vybavuje už z času dětství, mládí, z rodiny, ze zaměstnání. S bolestí myslíme na dluhy vůči lidem, kteří již zemřeli. Tyto, často nepojmenovatelné viny nás dohánějí a tlačí do kouta.

Proto Ježíš tak často mluví o odpuštění hříchu v souvislosti s uzdravením z ochrnutí, ze slepoty, z malomocenství. Dává člověku možnost se znovu

nadechnout, přijmout odpuštění a svobodně se dívat do budoucnosti.

Když Ježíš říká velekněžím a starším: „Amen, pravím vám, že celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království,“ pak ví, že jejich viditelné provinění jim pomáhá nahlédnout celou hloubi lidského selhání a jsou o krok napřed před těmi, kteří žijí život zvnějšku jakoby hříchem nepoznamenaný.

V podobenství je klíčová nesouměřitelnost dluhů, a ta nás zaslepuje. Tak velký dluh, jaký měl služebník vůči králi si nedovedeme ani představit, zato dluh spoluslužebníka vidíme docela zřetelně. Je to i naše zkušenost, že miliardář se snadněji vyhne trestu než ten, kdo ukradne v obchodě láhev vína.

Církev Ježíše Krista je společenstvím, ve kterém nesmí zůstat vina neodpuštěna. Nikdo z nás se nemá stát dlužníkem druhého člověka, protože si zaslouží, aby mu bylo odpuštěno, aby nám byla vrácena svobodná tvář. Stejně tak, když odpouštíme, není to z naší velkorysosti nebo větší spravedlnosti, ale proto, že sami dlužíme mnohem víc. Náš dluh vůči Bohu je nesouměřitelný s dluhy bližních vůči nám.

A provází nás **ještě jeden omyl**. Když dostaneme sílu odpustit člověku, který se proti nám provinil, máme pocit dobře vykonané práce, že jsme druhému prospěli. Ale pravda je ta, že odpuštěním prospíváme především sami sobě.

Naše osobnost, náš celý člověk se odpuštěním vymaňuje z osidel zlého. My sami tak může začít volně dýchat.

Otče náš, odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. Amen.

Poslání: *Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli mrtvi pro své hříchy. Milostí jste spaseni! Spolu s ním nás vzkřísil a spolu s ním uvedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši, aby se nadcházejícím věkům prokázalo, jak nesmírné bohatství milosti je v jeho dobrotě k nám v Kristu Ježíši.*

Požehnání: *Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen*